

Valsts ieņēmumu dienests

Talejas iela 1, Rīga, LV-1978, tālr. 67122689, e-pasts vid@vid.gov.lv, www.vid.gov.lv

UZZIŅA

Rīgā

14.01.2026. Nr. P005-17/27.1/851

Uz 18.12.2025. Nr. 18-12/25

SIA "AAAAAAA"

Paziņošanai EDS

xxx@xxx.lv

Par uzziņas sniegšanu

Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk arī – VID) ir izskatījis SIA "AAAAAAA", reģ. Nr. 44444444444 (turpmāk – iesniedzēja), iesniegumu daļā par uzziņas sniegšanu (turpmāk – iesniegums) un sniedz šādu uzziņu.

Iesniedzēja izklāsta šādu faktu aprakstu.

Izvērtējusi VID Muitas pārvaldes 2025. gada 15. decembra atbildi Nr. VID.4.1/27.1/11111, iesniedzēja secināja, ka uz importa muitas deklarācijā Nr. 24LV0000000000000000 deklarētajām precēm (turpmāk – prece) attiecas Regulas Nr. 765/2006 (turpmāk – Regula) 1. ra panta 1. punktā noteiktais importa aizliegums. Saskaņā ar Regulas Nr. 765/2006 8.f panta 3. punktu to reeksports uz Baltkrievijas Republiku nav atļauts. Turklāt no Regulas ir saprotams, ka precī nav iespējams arī izlaist brīvā apgrozībā Latvijas Republikas muitas teritorijā. Tomēr nav pieļaujama situācija, ka prece tiek bezgalīgi glabātā muitas noliktavā, jo tas nodara ievērojamus zaudējumus (vismaz nomas maksas apmērā) iesniedzējai, bez jebkādas cerības kādreiz to atgūt.

Turklāt iesniedzējas rīcībā ir informācija, ka analogiskā situācijā tomēr tika atļauts reeksportēt precī.

Proti, uz 2024. gada 15. oktobra muitas deklarācijas Nr. 24LV000111111111111 pamata SIA "ZZZZZZ" (reģ. Nr. 55555555555) reeksportēja Baltkrievijas uzņēmumam ZAO "DDDDD" precī – degvīnu *Vodka* "Svayak Standart" – 1800 kastes x 25 pudeles x 0,2 l. Kopā – 45 000 pudeles, 9000 litri, kas tika ievesta Latvijas Republikas SIA "KKKKK" muitas noliktavā uz 2024. gada 21. augusta *invoice* Nr. 94-1 pamata.

Iesniedzējai rada izbrīnu šī atšķirīga attieksme pret nodokļu maksātājiem, vienam – atļauj reeksportēt, otram – ne.

Ņemot vērā minēto un ar mērķi atrast abpusēji izdevīgāko risinājumu, iesniedzēja lūdz:

1) izsniegt uzziņu saskaņā ar Administratīva procesa likuma 98. pantā noteikto par to, kādas (pilnīgi visas) muitas procedūras (darbības) iesniedzējai ir atļauts veikt ar precī un kādus konkrētus soļus nepieciešams spert to (darbību) īstenošanai;

2) paskaidrot, uz kāda tiesiska pamata, iesniedzot identiskus dokumentus, prece, ievesta saskaņā ar deklarāciju Nr. 24LV00022222222222, tika laista brīvā apgrozībā, bet saskaņā ar deklarāciju Nr. 24LV0000000000000000 tas tika aizliegts;

3) izsniegt uzziņu un paskaidrojumu, nosūtot tos uz iesniedzējas e-pasta adresi xxx@xxx.lv.

Likuma “Par nodokļiem un nodevām” 7.² panta pirmajā daļā noteikts, ka Valsts ieņēmumu dienests izdoto administratīvo aktu (arī nelabvēlīgu administratīvo aktu) un citus lēmumus, dokumentus un informāciju nodokļu maksātājam, kurš ir VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotājs, paziņo, izmantojot VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu, vienlaikus par to nosūtot informatīvu paziņojumu uz nodokļu maksātāja VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā norādīto elektroniskā pasta adresi. Ja nodokļu maksātājam ir aktivizēts oficiālās elektroniskās adreses konts, VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā paziņoto administratīvo aktu (arī nelabvēlīgu administratīvo aktu) un citus lēmumus, dokumentus un informāciju nekavējoties nosūta arī uz oficiālās elektroniskās adreses kontu. Šā panta trešajā daļā noteikts, ka šā panta pirmajā un otrajā daļā minētais neattiecas uz gadījumiem, kad fiziskā persona, kura neveic saimniecisko darbību un ir VID elektroniskās deklarēšanas sistēmas lietotāja, norādījusi citu dokumenta paziņošanas veidu.

Ievērojot minēto, uzziņa tiek paziņota, ievērojot likuma “Par nodokļiem un nodevām” 7.² panta pirmajā daļā noteikto.

VID, izvērtējis iesniegumā ietverto faktu aprakstu daļā par uzziņas sniegšanu un no minētajiem faktiem izrietošus konkrētus jautājumus, atbilde uz kuriem ir atkarīga no šo faktu juridiska vērtējuma, sniedz uzziņu daļā par iesniegumā uzdoto pirmo jautājumu.

Padomes 2006. gada 18. maija Regulas (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu (turpmāk – Regula Nr. 765/2006), 1.ra panta 1. punkts noteic, ka Savienībā ir aizliegts tieši vai netieši pirkt, importēt vai nodot XXVII pielikumā uzskaitītās preces, kas ļauj Baltkrievijai dažādot ieņēmumu avotus, tādējādi ļaujot tai iesaistīties Krievijas agresijā pret Ukrainu, ja šo preču izcelsme ir Baltkrievijā vai ja tās tiek eksportētas no Baltkrievijas.

Regulas Nr. 765/2006 XXVII pielikumā “Regulas 1.ra pantā minēto preču saraksts, kuras Baltkrievija var izmantot ieņēmumu avotu dažādošanai” ir iekļauts KN kods 2208 – nedenaturēts etilspirts, kura spirta tilpumkoncentrācija ir mazāk nekā 80 tilp.%; stiprie alkoholiskie dzērieni, liķieri un citi alkoholiski dzērieni.

Importa muitas deklarācijā Nr. 24LV0000000000000000 deklarētas preces – *ROYAL BISON* 40 % 0,7 l (11 880 pudeles) ar KN kodu 2208 60 11 00. Tādējādi importa deklarācijā ir iekļautas sankcijām pakļautas preces.

Importa muitas deklarācijā Nr. 24LV0000000000000000 deklarētajām precēm, kas ir sankcijām pakļautās preces, var piemērot muitas procedūru “uzglabāšana muitas noliktavā”, “uzglabāšana brīvajā zonā” vai “ievešana pārstrādei, kas pieteikta kā pārstrādes darbība – iznīcināšana” vai arī atteikties no tām par labu valstij.

Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (turpmāk – Regula Nr. 952/2013), 158. panta 1. punktā noteikts, ka visas preces, kurām paredzēts piemērot kādu muitas procedūru, izņemot brīvās zonas procedūru, iekļauj konkrētajai procedūrai atbilstīgā muitas deklarācijā.

Saskaņā ar Regulas Nr. 952/2013 5. panta 12. punktu “muitas deklarācija” ir darbība, ar ko persona noteiktā veidā un kārtībā paziņo par savu vēlmi precēm piemērot noteiktu muitas procedūru, vajadzības gadījumā norādot jebkurus īpašus pasākumus, kas būtu jāpiemēro. Atbilstoši Regulas Nr. 952/2013 162. pantam standarta muitas deklarācijā ir visa informācija, kas vajadzīga, lai varētu piemērot noteikumus, ar kuriem reglamentē muitas procedūru, kam preces tiek deklarētas.

Regulas Nr. 952/2013 170. panta 1. punktā ir noteikts, ka, neskarot 167. panta 1. punktu, muitas deklarāciju var iesniegt ikviena persona, kas spēj nodrošināt visu informāciju, kura ir vajadzīga, lai varētu piemērot noteikumus, ar ko reglamentē muitas procedūru, attiecībā uz kuru preces ir deklarētas. Šī persona arī spēj uzrādīt attiecīgās preces vai nodrošināt to uzrādīšanu muitai. Tomēr, ja muitas deklarācijas pieņemšana uzliek īpašus pienākumus konkrētai personai, minēto deklarāciju iesniedz minētā persona vai tās pārstāvis.

Lai precēm piemērotu muitas procedūru “uzglabāšana muitas noliktavā”, muitas iestādē nepieciešams iesniegt muitas deklarāciju. Muitas deklarāciju iesniedz Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā, pievienojot visus pavaddokumentus, kas nepieciešami konkrētās muitas procedūras piemērošanai. Sīkāku informāciju par muitas deklarācijai pievienojamiem dokumentiem lūdzam skatīt VID tīmekļvietnes sadaļā “Muita” – “Uzņēmējiem” – “Preču deklarēšana” – “Muitas deklarācijai pievienojamie dokumenti”.

Regulas Nr. 952/2013 214. pantā noteikts, ka, izņemot tranzīta procedūru vai gadījumus, kad noteikts citādi, atļaujas turētājs, procedūras izmantotājs un visas personas, kas veic darbības, kuras ietver preču uzglabāšanu, apstrādi vai pārstrādi vai preču pirkšanu vai pārdošanu brīvajās zonās, veic attiecīgu uzskaiti muitas dienestu apstiprinātā veidā.

Lai precēm piemērotu muitas procedūru “uzglabāšana brīvajā zonā”, attiecībā uz tām muitas deklarācija nav jāiesniedz, bet gan brīvās zonas uzņēmumam tās ir jāņem uzskaitē.

Regulas Nr. 952/2013 5. panta 37. punkta “c” apakšpunktā noteikts, ka preču iznīcināšana ir viena no pārstrādes darbībām.

Regulas Nr. 952/2013 211. panta 1. punkta “a” apakšpunktā noteikts, ka ir vajadzīga muitas dienestu atļauja, lai varētu izmantot ieviešanas pārstrādei vai

izvešanas pārstrādei procedūru, pagaidu ieviešanas procedūru vai galapatēriņa procedūru.

Saskaņā ar Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 163. panta 1. punkta “c” apakšpunktu precēm, kuras nav noteiktas kā paaugstināta riska preces un nav minētas Regulas Nr. 2015/2446 71-02. pielikumā, pieteikumu atļaujas saņemšanai var iesniegt muitas deklarācijas veidā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumu Nr. 714 “Kārtība, kādā notiek preču iznīcināšana vai atteikšanās no precēm par labu valstij” (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr. 714) 12. punktu, lai precēm piemērotu muitas procedūru “ieievšana pārstrādei, kas pieteikta kā pārstrādes darbība – iznīcināšana”, persona muitas iestādē iesniedz muitas deklarāciju pārstrādes atļaujas saņemšanai, izņemot gadījumu, kad piemēro preču iznīcināšanu šo noteikumu 13. punktā minētajām precēm vai arī preces iznīcina saskaņā ar galapatēriņa procedūru atbilstoši Regulas Nr. 952/2013 254. pantam. Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 14. punktu šo noteikumu 12. punktā minētajai muitas deklarācijai pievieno Regulas Nr. 952/2013 163. pantā noteiktos preču pavaddokumentus.

Tas nozīmē, ka preču iznīcināšanai ir jāpiemēro muitas procedūra “ieievšana pārstrādei” vienkāršotajā kārtībā, t. i., iesniedzot muitas deklarāciju Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 15. punktu pēc šo noteikumu 12. punktā minētās muitas deklarācijas noformēšanas persona piecu darbdienu laikā VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā iesniedz informāciju par plānoto preču iznīcināšanas datumu un laiku un saskaņo to ar VID.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 16. punktu persona pēc preču iznīcināšanas 30 darbdienu laikā iesniedz VID elektroniskās deklarēšanas sistēmā atkritumu pārstrādes uzņēmuma izziņu par preču iznīcināšanu un Komisijas Regulas 2015/2446 175. pantā noteikto izpildes dokumentu, izņemot gadījumus, kad preču iznīcināšanā ir piedalījusies muitas amatpersona un persona ir informēta, ka minētais izpildes dokuments nav jāiesniedz.

Pirms preču deklarēšanas muitas procedūrai “ieievšana pārstrādei, kas pieteikta kā pārstrādes darbība – iznīcināšana” jānoskaidro preču iznīcināšanas vieta un komersants, kuram ir atbilstoša piesārņojošas darbības atļauja.

Sīkāku informāciju par muitas procedūras “ieievšana pārstrādei”/“iznīcināšana” piemērošanu lūdzam skatīt VID tīmekļvietnes sadaļā “Muita” – “Uzņēmējiem” – “Preču ieviešana Savienības muitas teritorijā” – “Ieviešana pārstrādei” – “Iznīcināšana”.

Regulas Nr. 952/2013 199. pantā noteikts, ka no ārpussavienības precēm un precēm, kas pakļautas galapatēriņa procedūrai, procedūras izmantotājs vai attiecīgā gadījumā preču valdītājs ar muitas dienestu iepriekšēju atļauju var atteikties par labu valstij.

Kārtība, kādā notiek atteikšanās no precēm par labu valstij, ir noteikta Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 IV nodaļā.

Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 17. punktā noteikts, ka iesniegumu par atteikšanos no precēm par labu valstij un ar to saistītos dokumentus persona iesniedz VID, izmantojot Muitas likuma 13. panta pirmajā daļā minēto VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 714 18. punktu iesniegumā par atteikšanos no precēm par labu valstij norāda:

“18.1. preču īpašnieka vai valdītāja vārdu, uzvārdu un personas kodu, ja tāds ir piešķirts (fiziskai personai), vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi (juridiskai personai), kā arī kontaktālrūņa numuru;

18.2. pilnvarotās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu (fiziskai personai) vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi (juridiskai personai), kā arī pilnvaras izdevēju, pilnvaras numuru un izdošanas datumu;

18.3. preču saņēmēja vārdu, uzvārdu un personas kodu (fiziskai personai) vai nosaukumu, reģistrācijas numuru un adresi (juridiskai personai);

18.4. preču veidu, Kombinētās nomenklatūras kodu, daudzumu (bruto un neto svars), vērtību, muitas deklarācijas vai ieraksta deklarētāja reģistra numuru, ja uz precēm, no kurām atsakās par labu valstij, attiecas muitas deklarācija vai ieraksts deklarētāja reģistros.”

Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 249. panta 1. punktā noteikts, ka muitas dienesti var noraidīt pieprasījumu atļaut atteikties no precēm par labu valstij, ja ir izpildīts jebkurš no šādiem nosacījumiem:

a) preces nevar pārdot Savienības muitas teritorijā vai minētās pārdošanas izmaksas būtu nesamērīgas, ņemot vērā preču vērtību;

b) preces ir jāiznīcina.

Iesniedzējas situācijā attiecībā uz importa muitas deklarācijā Nr. 24LV0000000000000000 deklarētajām precēm, kas ir sankcijām pakļautās preces, var piemērot muitas procedūru “uzglabāšana muitas noliktavā”, “uzglabāšana brīvajā zonā” vai “ievešana pārstrādei, kas pieteikta kā pārstrādes darbība – iznīcināšana” vai arī atteikties no tām par labu valstij.

Sniedzot uzziņu, izmantotas šādas tiesību normas: Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 9. oktobra Regulas (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 5. panta 12. punkts, 5. panta 37. punkta “c” apakšpunkts, 158. panta 1. punkts, 162. pants, 170. panta 1. punkts, 199. pants, 211. panta 1. punkta “a” apakšpunkts un 214. pants, Komisijas 2015. gada 28. jūlija Deleģētās regulas (ES) 2015/2446, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem, 163. panta 1. punkta “c” apakšpunkts, Komisijas 2015. gada 24. novembra Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447, ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu

konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu, 249. panta 1. punkts, Padomes 2006. gada 18. maija Regulas (EK) Nr. 765/2006 par ierobežojošiem pasākumiem, ņemot vērā situāciju Baltkrievijā un Baltkrievijas iesaistīšanos Krievijas agresijā pret Ukrainu, 1.ra panta 1. punkts un Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumu Nr. 714 “Kārtība, kādā notiek preču iznīcināšana vai atteikšanās no precēm par labu valstij” 12., 14., 15., 16., 17. punkts un 18.1., 18.2., 18.3. un 18.4. apakšpunkts.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 101. panta ceturtajai daļai uzziņu var apstrīdēt augstākā iestādē. Ja augstākas iestādes nav vai tā ir Ministru kabinets, tad uzziņa nav apstrīdama. Tā nav pārsūdzama tiesā. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1. panta otro daļu augstāka iestāde ir tiesību subjekts, tā struktūrvienība vai amatpersona, kas hierarhiskā kārtībā var dot rīkojumu iestādei vai atcelt tās lēmumu. Ņemot vērā, ka VID attiecībā uz uzziņu apstrīdēšanu nav augstākas iestādes, šī uzziņa nav apstrīdama un pārsūdzama.

Ģenerāldirektore

B. Šmite-Rože

DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Upenāja 67120834
Egija.Upenaja@vid.gov.lv